

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	АНСАМБЛЕВА ГРА
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітня програма	Середня освіта (Музичне мистецтво)
Статус дисципліни	Вибіркова
Семестр	3-тій
Форма навчання	Денна/Заочна
Обсяг дисципліни	Кредити ECTS– 3/3 Загальний обсяг годин – 90/90 Годин аудиторної роботи – 30/12 Годин самостійної роботи – 60/78
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації	Згідно графіку проведення консультацій викладача
Викладач	Карташова Жанна Юріївна
Контактна інформація	Електронні адреси: kartashova@kpnu.edu.ua gannakart@gmail.com тел. 097 358 93 02
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Ансамблева гра» є вибірковою у структурі фахової підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), яка вивчається протягом 3 семестру і зумовлена практичною потребою особистості в духовному зростанні та самовдосконаленні, прагненням до творчого самовираження, яке, в певній мірі, може бути реалізоване в процесі спільної колективної музично-виконавської діяльності. Гра в ансамблі сприяє розвитку музично-творчих здібностей, активізації творчого потенціалу у пошуках неординарних інтерпретаційних шляхів виконавства, формуванню творчого світобачення. Активно формуються комунікативні здібності, які сприяють конструктивному спілкуванню в процесі спільного музикування. В процесі вивчення кращих зразків вітчизняної, зарубіжної класичної, народної й сучасної музики відбувається музично-естетичний і творчий розвиток, формуються естетичні смаки, внутрішня культура, збагачується духовний світ учасників ансамблю. Вивчення курсу сприяє всебічному гармонійному розвитку і формуванню художнього світогляду учасників інструментального колективу, вихованню якостей відповідно

	до комплексу моральних, естетичних та інших цінностей, в установленні яких зацікавлене наше суспільство, таких, як відповідальність, ініціативність, толерантність.
Мета навчальної дисципліни	Формування інтересу до колективного музикування, оволодіння знаннями, вміннями та навичками колективних форм виконавської діяльності, забезпечення умов для розкриття і реалізації особистісного творчо-художнього потенціалу в процесі спільного музикування через сприйняття та інтерпретацію музичних творів.
Завдання навчальної дисципліни	- Формування ансамблевих компетенцій; - ознайомлення з особливостями процесу та специфікою спільного (ансамблевого) музикування; - формування та розвиток специфічних властивостей та здібностей, необхідних для успішної спільної музично-виконавської діяльності; - вироблення здатності орієнтуватися у різних ситуаціях музично-виконавської взаємодії (почуття ансамблю); - формування навичок створення спільного проекту інтерпретації музичного твору та його реалізації; - розвиток музично-творчого мислення, здатності до аналізу та синтезу в процесі створення спільних проєктів інтерпретації творів та їх реалізації. - виховання почуття відповідальності, навичок самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій, творчої ініціативи; - активізація пізнавальної діяльності, формування музичного смаку, емоційно-ціннісного ставлення до культурних надбань свого народу та мистецтва у цілому.
Політика навчальної дисципліни	Дотримання студентами термінів виконання усіх видів робіт відповідно до ВИМОГ передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час індивідуальної консультації викладача.
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: - Специфіку інструментально-ансамблевої діяльності. - Основні компоненти структури ансамблевої компетентності. - Особливості сполучання індивідуальних дій у спільній виконавській діяльності. - Засоби вербалізації музичного змісту. - Прийоми невербального спілкування. - Методи роботи, спрямовані на подолання труднощів ансамблевого виконання;

	- Особливості роботи над різними музичними жанрами та формами; вміти: - Встановлювати творчий контакт із партнерами при спільному створенні творчих проєктів: узгоджувати інтереси і уподобання учасників колективу у вирішенні питань вибору репертуару; складати план дій, приймати спільні рішення, виробляти єдину творчу позицію щодо виконання музичних творів. - Розробляти і управляти творчими проєктами, генерувати нові ідеї щодо реалізації композиторського задуму, інтерпретації авторських вказівок, фактурного викладу музичного твору, зміни інструментального складу. - Самостійно працювати з авторським текстом, розуміти змістовий контекст твору, виконувати свою партію з усвідомленням загальної інтерпретації твору. - Виявляти, ставити і вирішувати проблеми пошуку ефективних прийомів і засобів втілення художнього змісту музичних творів у спільній виконавській діяльності. - Критично оцінювати результати власної та колективної музично-виконавської діяльності. - Планувати та управляти часом: створювати репетиційний графік, ефективно використовувати відведений на репетиції час.
Компетентності	У результаті вивчення дисципліни «Ансамблева гра» студент має опанувати такі компетентності: Інтегральні: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі 014 Середня освіта/Педагогіка у сфері музичного мистецтва, теорії і практики музично-творчого розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів музичного навчання і характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчальн-виховного процесу в закладах середньої загальної освіти. Загальні: ЗК 01 Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК 02 Здатність до самостійного, гнучкого та креативного способу мислення, яке дає можливість розуміти, розв'язувати, науково осмислювати проблеми та завдання, які стоять перед фахівцями. ЗК 03 Здатність до постійного навчання та ефективних комунікаційних взаємодій в системі музичної освіти засобами сучасних інформаційних технологій. ЗК 05 Здатність до оцінки та аналізу сучасних соціально-культурних мистецько-освітніх процесів та явищ.

	ЗК 06 Здатність обґрунтовувати власні творчі та педагогічні рішення та спроможність втілювати їх у музично-педагогічній та творчо-виконавській практиці. ЗК 07 Здатність до самоорганізації, критики та самокритики. ЗК 09 Здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості вищої освіти, а також володіти засобами їх впровадження у практичну діяльність. Спеціальні (фахові): СК 07 Здатність відчувати й демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення, художньо-педагогічне тлумачення змісту творів музичного мистецтва. СК 09 Володіння системою інструментально-виконавських вмінь та навичок гри на основному та додатковому інструментах. СК 10 Володіння системою інструментальних музично-виконавських умінь колективного виконавства та здатність управляти музично-педагогічним процесом вивчення й виконання музичних творів ансамблем та оркестром народних інструментів.
Програмні результати навчання	ПНР 05 Вміти аналізувати засоби музичної виразності, стильові та жанрові особливості творів музичного мистецтва. Вміти визначати роль музичних інтонацій у створенні музичного образу. ПНР 09 Володіти системою виконавських умінь і навичок професійного виконання музичних творів різних епох, стилів на високому художньому рівні у процесі сольного виконавства, акомпануванні хору, солістові, або власному співу; уміння володіти навичками виконавського саморегулювання та самостійної роботи
Тематичний план курсу	Тема 1. Змістовий аналіз спільної музично-виконавської діяльності. Почуття ансамблю як основа ансамблевої компетентності. Тема 2. Організаційний аспект спільного музикування. Суб'єктний аналіз ансамблевої гри. Визначення складу ансамблю, враховуючи: - технічні можливості учасників ансамблю; - рівень підготовки; - особисті якості та здібності. Тема 3. Добір музичних творів для роботи з ансамблем. Апробація складу ансамблю. Тема 4. Аналіз обраних музичних творів. Визначення смислового навантаження виразальних елементів музичної мови (мелодії, гармонії, фактури, динаміки, метроритму). Тема 5. Формування навичок вербалізації образно-емоційного змісту (словесне пояснення змісту та особливостей творів, що виконуються, продукування змістовних музичних асоціацій. Словесний опис змісту

	невеликого фрагменту твору (мотиву, фрази, речення) на основі визначення його емоційної модальності згідно словнику В. Ражникова. Тема 6. Метр та ритм як фундамент ансамблевого виконавства. Ритм як фактор ансамблевої єдності. Принцип ритмічної єдності. Роль акценту в метричній будові такту. Робота над синхронним звучанням всіх партій (єдність темпу і ритму партнерів). Тема 7. Вироблення навичок слухового контролю (переключення уваги зі слухання своєї партії на слухання партії партнерів; охоплення слухом загального музичного руху, вироблення вправності у швидкій зміні фокусування слуху). Тема 8. Роль артикуляції як засобу художнього вираження у формування культури виразового інтонування. Узгодження артикуляції в ансамблевій грі. Тема 9. Узгодженість штрихів всіх партій (єдність прийомів, фразування). Тема 10. Коригування динамічного балансу між партіями. Динамічні градації музичних інструментів у ансамблі. Врівноваженість в силі звучання всіх партій (єдність динаміки). Тема 11. Усвідомлення і підпорядкування фактурних пластів. Створення спільного інтерпретаційного плану. Тема 12. Засвоєння невербальних засобів спілкування (уточнення знакової відповідності невербальних повідомлень).							
Методи навчання	Словесні (пояснення), пояснювально-демонстраційні, аналітичні, дискусії, вправи, ілюстрування,							
Методи та засоби діагностики успішності навчання	Оцінювання якості (активність, ініціативність, продуктивність, творчість, креативність) роботи студентів на практичних заняттях; Оцінювання якості (обсяг, своєчасність) виконання завдань самостійної роботи; Проведення модульної контрольної роботи: виконання ансамблевих партій індивідуально; виконання музичного твору в складі ансамблю; читання нот з аркуш							
Система оцінювання	Поточне модульне рейтингове оцінювання Здійснюється за певну навчальну діяльність у вивченні даного модуля і охоплює: а) аудиторну роботу (робота на практичних заняттях) – макс. 30 балів; б) самостійну роботу (опрацювання теоретичного та музичного матеріалу) – макс.20 балів; в) виконання модульної контрольної роботи (МКР) – макс.50 <table><tr><td colspan="3">Поточний контроль (60 балів)</td><td rowspan="2">Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)</td></tr><tr><td>Поточний контроль на навчальних</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td></tr></table>	Поточний контроль (60 балів)			Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Поточний контроль на навчальних	МКР	Самостійна робота
Поточний контроль (60 балів)			Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)					
Поточний контроль на навчальних	МКР	Самостійна робота						

заняттях			
30 балів	50 балів	20 балів	100 балів

Рейтингова оцінка (у балах) знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти **на навчальних заняттях** приймається рівним **12-ти**.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах за навчальні заняття обчислюється наступним чином:

1. Обчислення середньої оцінки навчальної діяльності (ділиться сума всіх оцінок на їх кількість). Беруться оцінки, отримані на навчальних заняттях від 4 до 12.
2. Далі за формулою: $(0,5 * (\text{середня оцінка}) + 0,4) * 20$ (максимальну кількість балів оцінювання результатів навчальної діяльності для певної форми діяльності)

Самостійна робота

Контроль та оцінювання самостійної роботи відбувається на практичних заняттях з навчальної дисципліни, або у рамках спеціально відведених викладачем для контролю самостійної роботи годин (консультацій). Поза тем практичних занять, самостійна робота оцінюється шляхом отримання окремих балів за

	кожне завдання (за 20-ти бальною шкалою). При виведенні підсумкової оцінки за самостійну роботу, обчислюється середнє арифметичне зі всіх отриманих оцінок (загальна підсумкова оцінка – макс. 20 балів). Критерії оцінювання самостійної роботи студентів збігаються із загальними критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів МКР Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи (50) , а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.
Критерії оцінювання	Оцінювання знань, умінь, навичок студентів на практичних заняттях здійснюється за такими параметрами 1. Активність та ініціативність на практичних заняттях 2. Своєчасність виконання навчальних завдань; 3. Повний обсяг їх виконання; 4. Якість виконання навчальних завдань; 5. Самостійність виконання; 6. Творчий підхід у виконанні завдань; 7. Ініціативність у навчальній діяльності. Завдання МКР 1. Виконати два різнохарактерні та різножанрові твори у складі ансамблів різного складу/одного складу. Твори виконуються з нот. 2. Колективне читання нот з аркуша Оцінювання завдання МКР здійснюється за такими параметрами 1. Якість виконання ансамблевої партії: 2. Художньо-технічний рівень 3. Міра дотриманням авторського тексту, адекватність розкриття художньо–образного змісту 4. Рівень реалізація художньо-виконавські завдань у процесі ансамблевого музикування, 5. Емоційність виконання 6. Здатність до оцінки та самооцінки виконання

Ресурси	Базову, допоміжну літературу до курсу та інформаційні ресурси вказано у програмі.